

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВАРМІНСЬКО-МАЗУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ В БРАТИСЛАВІ (СЛОВАЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК (НІМЕЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ГЕНУЇ (ІТАЛІЯ)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

**ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ДВНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(8 вересня 2023 р.)

*Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької
діяльності*
Одеса-ОНЕУ
2023

УДК 334.716 (043.2)
Е 40

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції

Укладачі:

Грінченко Р.В. – доктор економічних наук, доцент;
Кошельок Г.В. - доктор економічних наук, доцент.

Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали дванадцятої міжнар. наук.-практ. конф., 8 вересня 2023 р. Одеса: ОНЕУ, 2023. 671 с., ілл.

Для здобувачів економічних спеціальностей, викладачів, аспірантів і докторантів вищих навчальних закладів, підприємців і працівників управлінської діяльності підприємств та організацій.

© Одеський національний економічний університет, 2023

СЕКЦІЯ 2. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Арзянцева Д.А., Захаркевич Н.П. ЕКОСИСТЕМНИЙ КОНЦЕПТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ЗАСАДАХ КОНЦЕПЦІЇ «ІНДУСТРІЯ 4.0»	92
Білоус О.Ю. ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОСИСТЕМИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ «ВІДКРИТИХ ІННОВАЦІЙ»	94
Бодня І.О. ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ	96
Булгач С.В. ІННОВАЦІЇ В АГРОСЕКТОРІ: РОЗШИРЕННЯ ГОРИЗОНТІВ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	98
Внукова Н.М. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РОЗБУДОВИ ІНДУСТРІЇ 4.0	100
Водяник Р.В. УСУНЕННЯ ПРОТИРІЧ МІЖ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ТА СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	102
Воронко О.С. ІНОЗЕМНЕ ІНВЕСТУВАННЯ: СУТЬ ТА ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ	104
Гребенник Н.Г. КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	106
Гринів В.Б. ІНВЕСТИЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	108
Гуменюк І.О. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	110
Дрозд А.А., Томашук І.В. ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ	112
Завражний К.Ю., Кулик А.К. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ АСПЕКТІВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА	114
Захарченко В.І., Чечикова Ю.П. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДА ЦІЛЬОВИХ ВИТРАТ ПРИ РОЗРОБЦІ ПРОДУКТОВИХ ІННОВАЦІЙ	117
Керезвас І.О. ХАРАКТЕРИСТИКИ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПІДПРИЄМСТВ	121
Коломієць Г.М., Рябовол Д.А. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	123
Кригульська Т.Б. ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ	125
Кужелєв М.О. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В ІТ-ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	127
Куклінова Т.В., Куклінова С.І. ПОТЕНЦІАЛ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	129

Внукова Н.М.
д.е.н., професор
НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрНУ
ХНЕУ ім.С.Кузнеця (Україна)

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РОЗБУДОВИ ІНДУСТРІЇ 4.0

Актуальність. Розгляд актуальних питань розвитку підприємств в умовах розбудови Індустрії 4.0 посилюється швидкими європейськими перетвореннями щодо подвійного зеленого переходу до Індустрії 5.0. Прикладом може бути польська стратегія продуктивності до 2030 року, де визначено мету, яка полягає в підвищенні ефективності управління всіма ресурсами, і яка буде досягнута завдяки рішенням за двома базовими концепціями: циркулярна економіка та Індустрія 4.0 [1], отже сполучне поєднання змін в автоматизації і діджиталізації з зеленим переходом.

Стимулювання інноваційної діяльності підприємств у всіх регіонах країни із використанням конкурентних переваг кожного з них передбачається реалізувати через технології Індустрії 4.0 у Національній економічній стратегії до 2030 року за Постановою КМУ від 3 березня 2021 р. № 179 [2].

Окремі елементи, які спрямовані на підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств, визначаються однією зі стратегічних цілей у Постанові КМУ щодо завдань із запровадження технологічного підходу Індустрії 4.0 [3].

Інноваційність технологічної індустрії буде зосереджуватися на розвитку стандартів, щоб забезпечити наявність правил в умовах розширення впровадження Індустрії 4.0, що вимагатиме нових освітніх послуг як у формальній, так і неформальній освіті.

ЄС як глобальний технологічний регулятор впливає на створення найбільших технологічних компаній для посилення конкуренції, зокрема щодо діяльності великих цифрових платформ.

Потрібно раннє впровадження технологій Індустрії 4.0 для створення нових потужностей на підприємствах [4]. Є реальна потреба пришвидшувати спільні зусилля державного, приватного сектору і посилювати динамізм розвитку екосистеми.

У національних стратегічних завданнях України до 2030 року передбачена інституціоналізація Індустрії 4.0 через синхронізацію стратегії залучення промислових компаній до запровадження концепції Індустрія 4.0 за рахунок коштів фондів ЄС [2], але з урахуванням подвійного переходу і формування напрямів Індустрії 5.0 можливий перегляд стратегічних завдань для прискорення повоєнного відновлення.

Інноваційний вплив на розвиток підприємств в умовах розбудови Індустрії 4.0 розглядається через активне просування технологічних і інформаційних складових Індустрії 4.0 з використанням інноваційних інструментів.

На інноваційний розвиток підприємств в Україні будуть впливати особливості сучасної інноваційної політики ЄС у контексті її орієнтації на сталий розвиток і можливий перехід до Індустрії 5.0. Припускають [5] зміну параметрів національних інноваційних екосистем, зокрема, і в Україні, що має суттєве значення для повоєнної економіки [6].

Мережева основа інноваційного розвитку підприємств також розглянута у Національній економічній стратегії до 2030 року [2]. Для виявлення актуальних питань цього процесу в умовах розбудови Індустрії 4.0 використано пошуковий сервіс Google Trends [7], який дозволяє оцінити рівень попиту на визначені теми у часовому і регіональному вимірі. Пошук відбувався за останній рік на 01.08.2023 року.

Найбільший інтерес із визначених тем був до підприємства 79 за 100 бальною шкалою, всі регіони є статистично значимими за цією темою, перший – м.Київ. Теми Індустрії 4.0 та інноваційного розвитку в межах 1 балу, що потребує певної інформаційної роботи для підвищення рівня зацікавленості.

Висновок. У процесі дослідження встановлено, що актуальні питання інноваційного розвитку підприємства та Індустрії 4.0 в Україні потребують уваги і інформаційної роботи.

Актуальним питанням для України є раннє впровадження технологій Індустрії 4.0 у промисловий сектор для відновлення інноваційних переваг виробничих підприємств після воєнного стану.

Список використаних джерел

1. Strategia produktywności 2030: Uchwała Rady Ministrów № 154 dnia 12 lipca 2022 r. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20220000926>
2. Національна економічна стратегія до 2030 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179 (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text>
3. Щодо сприяння впровадженню технологічного підходу “Індустрія 4.0” в Україні: Постанова КМУ від 21 липня 2021 р. № 750 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/750-2021-%D0%BF#Text>
4. Early adoption of Industry 4.0 technologies in the agricultural sector: A phenomenological analysis AB Arditì, MI Camio, L Velazquez, F Errandosoro – Journal of the International Council for Small Business. 2023 URL: <https://doi.org/10.1080/26437015.2023.2201894>
5. Kuzior, A., et al. Assessment of national innovation ecosystems of the EU countries and Ukraine in the interests of their sustainable development. *Sustainability*, 2022, 14.14: 8487. URL: <https://doi.org/10.3390/su14148487>
6. Внукова Н.М. Євроінтеграційний вплив Індустрії 4.0 на економічне відновлення країни . 2023: *Національні економіки в умовах новітніх глобальних викликів*: Міжнародна науково—практична інтернет-конференція. ХНУМГ Опубліковано 2023-02-28. URL: <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/issue/view/44>
7. Як користуватися сервісом Google Trends ? URL: <https://adwservice.com.ua/kak-polzovatsya-servisom-google-trends>